

Vastaus Euroopan parlamentin päätöslauselmaan Euroopan keskuspankin vuosikertomuksesta 2020

EKP:n varapääjohtaja esitteli EKP:n vuoden 2020 vuosikertomuksen Euroopan parlamentin talous- ja raha-asioiden valiokunnan kokouksessa 14.4.2021.¹ EKP:n pääjohtaja oli 14.2.2022 läsnä parlamentin täysistunnossa, jossa käsiteltiin EKP:n vuosikertomusta.² Seuraavana päivänä parlamentti hyväksyi päätöslauselmansa EKP:n vuosikertomuksesta 2020.³

Toimittaessaan Euroopan parlamentille vuoden 2021 vuosikertomuksensa EKP vastaa parlamentin päätöslauselmassa esitettyihin kannanottoihin.⁴

1

Rahapolitiikka

Päätöslauselmassa kehoitetaan EKP:tä seuraamaan tiiviisti nopeaa inflaatiota ja ryhtymään toimiin hintavakauden turvaamiseksi. EKP:n vakaana tavoitteena on kahden prosentin inflaatiovauhti. Rahapoliittisilla päätöksillä tähdätään edelleen keskipitkän aikavälin hintavakauteen. Sota Ukrainassa vaikuttaa nyt kielteisesti euroalueen talouteen, ja epävarmuus on lisääntynyt tuntuvasti. Sodan taloudellisen vaikutuksen suuruus riippuu siitä, miten konflikti etenee ja miten nykyiset pakotteet ja mahdolliset uudet toimet vaikuttavat. Inflaatio on nopeutunut huomattavasti, ja se myös pysyy lähikuukausina nopeana lähinnä energiakustannusten huomattavan nousun vuoksi. EKP:n neuvoston maaliskuisen kokouksen jälkeen saadut tiedot ovat tukeneet näkemystä, että omaisuuserien ostohjelmassa (APP) tehtävät netto-ostot voidaan lopettaa kolmannella vuosineljänneksellä. Rahapolitiikka mitoitetaan aina sen mukaan, millaisia tietoja talouskehityksestä saadaan ja miten ne vaikuttavat EKP:n neuvoston tilannearvioon. EKP:n neuvosto on valmis tarkistamaan kaikkia välineitään mandaattinsa rajoissa ja toimimaan tarpeen mukaan joustavasti sen varmistamiseksi, että inflaatio vakaantuu kahden prosentin tavoitteen mukaiseksi keskipitkällä aikavälillä.

EKP:tä kehoitetaan huolehtimaan rahapoliittisten toimiansa tarpeellisuuden, soveltuvuuden ja oikeasuhteisuuden varmistamisesta ja valvonnasta. EKP arvioi näitä näkökohtia järjestelmällisesti tehdessään rahapoliittisia päätöksiä. Arvioinnissa analysoidaan, miten tehokkaasti rahapoliittisilla toimilla voidaan edistää

¹ Ks. [EKP:n verkkosivut](#).

² Ks. [EKP:n verkkosivut](#).

³ Päätöslauselma on luettavissa [Euroopan parlamentin verkkosivuilla](#).

⁴ Vastauksessa ei käsitellä pankkiunionia koskevassa päätöslauselmassa esitettyjä kannanottoja. Pankkiunioniin liittyviä teemoja tarkastellaan [EKP:n pankkivalvonnan toimintakertomuksessa](#), ja vastaus pankkiunionia koskevaan päätöslauselmaan julkaistaan myöhemmin tänä vuonna.

hintavakautta, millaisia sivuvaikutuksia toimilla voi olla, miksi osa toimista voisi olla muita hyödyllisempiä sekä millainen yhteisvaikutus toimilla olisi pitemmällä aikavälillä. Vaikutusten arviointi on erityisen tärkeää silloin, kun rahapolitiikassa käytetään muitakin välineitä kuin vain tavanomaisia ohjauskorkoja. Arvioinnin pohjalta toimet voidaan mitoittaa paremmin ja suunnitella niin, että mahdolliset sivuvaikutukset voidaan pitää mahdollisimman pieninä.⁵

Päätöslauselmassa ilmaistaan huolta alhaisten korkojen mahdollisesta vaikutuksesta yrityksiin, uudistusten ja investointien kannustimiin sekä eläke- ja vakuutusjärjestelmiin. Arvioidessaan toimiensa oikeasuhteisuutta EKP ottaa huomioon myös reaalityökalujen ja rahoitusjärjestelmään liittyvät näkökohdat.

EKP varmistaa jatkuvalla seurannalla, että rahapolitiikan välineet on mitoitettu oikein lakisääteisen tavoitteen saavuttamiseksi. Oikeasuhtaisuuden varmistaminen on erityisen tärkeää siksi, että toimien sivuvaikutukset rahoitusjärjestelmässä ja sen ulkopuolella voivat voimistua, jos korkotaso pysyy matalana pidemmän aikaa.

Päätöslauselmassa pohditaan EKP:n rahapolitiikan välineiden vaikutuksia ja erityisesti kolmannen sarjan kohdennettujen pitempiaikaisten

rahoitusoperaatioiden (TLTRO III) vaikutusta reaalityökalujen ja etenkin pk-yritysten kannalta. EKP:n rahapolitiikan mitoituksella varmistetaan, että

likviditeettiä on saatavilla kaikilla talouden sektoreilla. TLTRO-operaatioissa

jaetaan rahoitusta euroalueen pankeille erittäin edullisesti sillä edellytyksellä, että ne jatkavat luotonantoa reaalityökaluille. Se on erityisen tärkeää epävarmoina aikoina.

On runsaasti näyttöä siitä, että TLTRO-operaatioilla on pystytty erittäin tehokkaasti pienentämään pankkien varainhankinnan kustannuksia ja kannustamaan pankkeja myöntämään lainaa kotitalouksille, yrityksille, mikroyrityksille ja itsenäisille

ammattinharjoittajille, jotka yleensä hankkivat rahoituksensa pankeilta.⁶ Pandemian aikana myös monet finanssipoliittiset ja mikro- ja makrovakautta edistävät toimet ovat parantaneet toimien vaikuttavuutta. Etenkin valtiontakaukset ja maksuaikojen

pidennykset ovat olleet hyödyllisiä. Huhtikuussa 2020 EKP kevensi vakuussääntöjä kohdennetusti niin, että kevennys hyödytti erityisesti pieniä yrityksiä,

ammattinharjoittajia ja yksityishenkilöitä.⁷ Pankit voivat rahoittaa luotonantoa näille ryhmille ottamalla lainaa edullisin ehdoin TLTRO-operaatioissa, mikä sekin tukee luotonantoa. Näiden rahapolitiittisten toimien avulla ylläpidetään suotuisia

rahoitusoloja, helpotetaan pk-yritysten rahoitusolannetta ja parannetaan niiden kykyä selviytyä talouden häiriöistä. EKP seuraa pk-yritysten rahoitusoloja tiiviisti esimerkiksi puolivuositaisen yritysten rahoituksensaantia kartoittavan kyselyn

(Survey on the Access to Finance of Enterprises, SAFE⁸) avulla.

⁵ EKP ei esimerkiksi lue kotitalouksien asuntolainoja kohdennettujen pitempiaikaisten rahoitusoperaatioiden (TLTRO) edellytyksenä olevaan luotonantoon. Näin pienennetään riskiä, että asuntojen hinnat nousisivat kestävästi luotonannon myötä. Toinen hyvä esimerkki on ollut vähimmäisvarantovelvoitteen ylittävien talletusten koron muuttaminen kaksipuoliseksi, jotta negatiivinen talletuskorko vaikuttaisi vähemmän rahapolitiikan välittymiseen pankkien kautta.

⁶ Aihetta on käsitelty tarkemmin EKP:n Talouskatsauksen 6/2021 artikkelissa "[TLTRO III and bank lending conditions](#)".

⁷ Ks. 7.4.2020 julkaistu EKP:n [lehdistötiedote](#) "ECB announces package of temporary collateral easing measures".

⁸ Ks. osio "[Survey on the access to finance of enterprises](#)" EKP:n verkkosivuilla.

Kreikan joukkovelkakirjalainoja ei ole hyväksytty ostettaviksi julkisen sektorin velkapaperien osto-ohjelmassa (PSPP), mutta EKP on tietoinen siitä, että niiden luokitus on parantunut tasaisesti viime vuosina. Luokitus ei kuitenkaan ole vielä saavuttanut PSPP-ohjelmaan vaadittua alarajaa. EKP:n neuvoston on otettava huomioon riskienhallinnan lisäksi monia muitakin näkökohtia, ennen kuin se voi hyväksyä Kreikan joukkovelkakirjalainat ostettaviksi PSPP-ohjelmassa. Vaikka PSPP-ohjelmassa ei toistaiseksi ole ostettu Kreikan julkisen sektorin velkapapereita, EKP:n elvyttävä rahapolitiikka on helpottanut tuntuvasti rahoitusoloja Kreikassa ja Kreikan kotitaloudet ja yritykset saavat tällä hetkellä lainaa edullisemmin kuin koskaan.⁹ EKP:llä on vahva rooli Kreikan valtion joukkolainojen markkinoilla, sillä se tekee uudelleensijoituksia pandemiaan liittyvässä osto-ohjelmassa (PEPP), jossa jälkimarkkinakelpoisia Kreikan valtion velkapapereita voidaan ostaa tilapäisesti. PEPP-ohjelmassa ostettujen omaisuuserien erääntyessä varat sijoitetaan uudelleen ainakin vuoden 2024 loppuun saakka. Jos rahapolitiikan välittyminen Kreikan talouteen uhkaa hankaloitua, EKP voi ohjata PEPP-ohjelman uudelleensijoituksia joustavasti, jotta pandemia ei pääse aiheuttamaan turhaa hajautumista markkinoilla.¹⁰ Kreikan valtion joukkovelkakirjalainoja hyväksytään eurojärjestelmän luotto-operaatioiden vakuudeksi ainakin niin kauan, kuin PEPP-ohjelmassa jatketaan uudelleensijoituksia Kreikan joukkolainoihin.¹¹

2 Inflaatiotavoite ja inflaation mittaaminen

Päätöslauselmassa kiinnitetään huomiota EKP:n uuteen inflaatiotavoitteeseen ja aritmeettisen viittauksen puuttumiseen määritelmästä. EKP:n näkemyksen mukaan hintavakauden ylläpitäminen onnistuu parhaiten, kun tavoitteena on 2 prosentin inflaatiovauhti keskipitkällä aikavälillä. Uusi kvantitatiivinen määritelmä on yksinkertainen ja selkeä, joten sen odotetaan tukevan aiempaa paremmin inflaatio-odotusten pysymistä EKP:n neuvoston tavoitteen mukaisina. Keskipitkän aikavälin näkökulma on tärkeä, sillä inflaatiokehitykseen ja rahapolitiikan välittymiseen liittyy monenlaisia epävarmuustekijöitä. Lyhyen aikavälin inflaatioon ei juuri pystytä vaikuttamaan rahapolitiikalla, sillä rahapolitiikka vaikuttaa talouteen ja inflaatioon viiveellä. Keskipitkää aikaväliä ei ole määritetty tiukasti, eli sillä ei tarkoiteta esimerkiksi asiantuntija-arvioissa kulloinkin käytettävää arviointijaksaa. Aikaväli joustaa tarkoituksella siksi, että osa inflaatioon vaikuttavista häiriöistä on luonteeltaan tilapäisiä ja saattaa väistyä omia aikojaan. Osa taas edellyttää tasapainoilua, sillä esimerkiksi tarjontapuolen häiriöillä on yleensä täysin erilaiset vaikutukset inflaatioon ja tuotantoon.¹²

Päätöslauselmassa nostetaan esiin omistusasumisen kustannusten sisällyttäminen yhdenmukaistettuun kuluttajahintaindeksiin (YKHI). Eurostat ja kansalliset tilastolaitokset käyvät parhaillaan keskustelua EKP:n neuvoston

⁹ Rahoitusoloja Kreikassa on käsitelty tarkemmin rahapolitiikkaa koskevassa kirjeessä, jonka EKP:n pääjohtaja lähetti Euroopan parlamentin jäsenelle Dimitrios Papadimoulisille 4.2.2022.

¹⁰ Ks. EKP:n [rahapoliittiset päätökset](#) 16.12.2021.

¹¹ Ks. 24.3.2022 julkaistu EKP:n [lehdistötiedote](#) "ECB announces timeline to gradually phase out temporary pandemic collateral easing measures".

¹² Aihetta on käsitelty tarkemmin EKP:n Occasional Paper -sarjan julkaisussa n:o 269 "[The ECB's price stability framework: past experience, and current and future challenges](#)" syyskuussa 2021.

suosituksesta sisällyttää omistusasumisen kustannukset YKHI-indeksiin vaiheittain ja pitävät tiiviisti yhteyttä Euroopan keskuspankkijärjestelmään (EKPJ). EKP:n rahapolitiikan strategian uudistuksen yhteydessä todettiin, että EKP:n neuvosto pitää nettohankintamenetelmää toivottavana perustana omistusasumisen kustannusten sisällyttämiselle YKHIin. Tällä menetelmällä mitataan kotitaloussektorin haltuun tulevien asuntojen kauppahintojen muutosta sekä muiden omistusasumisen kustannusten muutosta. EKP on laatinut etenemissuunnitelman, jossa käydään läpi vaiheittain, miten omistusasumisen kustannukset voidaan sisällyttää kattavasti YKHI-indeksiin.¹³ YKHI-indeksin ja omistusasumisen hintaindeksin kehittäjinä, tuottajina ja levittäjinä ovat Euroopan tilastojärjestelmään kuuluvat Euroopan unionin tilastotoimisto (Eurostat) ja EU:n jäsenvaltioiden kansalliset tilastolaitokset. Euroopan tilastojärjestelmä siis päättää, miten EKP:n neuvoston esittämiin tarpeisiin vastataan. Vaikutusta YKHIin on tutkittu, ja EKP:n asiantuntijoiden alustavan analyysin perusteella YKHI-inflation kehityksessä ei viime vuosikymmenen aikana olisi ollut suurta eroa, vaikka siinä olisi otettu huomioon omistusasumisen kustannukset.¹⁴

Päätöslauselmassa nostetaan esiin kuluttajien menojen mittaaminen asianmukaisesti. EKP:n näkemyksen mukaan omistusasumisen kustannusten sisällyttäminen YKHI-indeksiin edistäisi kuluttajahintainflation hahmottamista, vaikka omistusasumisen kulutusosan erottaminen investointiosasta ei ole yksinkertaista. YKHI-indeksi sisältää nyky muodossaan asuntojen vuokrat sekä asunnonomistajille ja vuokralla asujille koituvat käyttökustannukset.¹⁵ Se ei kuitenkaan sisällä kotitalouksien suurinta omistusasumiseen liittyvää kuluerää eli itse talojen ja huoneistojen ostokustannuksia ja omistusasunnossa asumiseen liittyviä arvioituja elinkustannuksia. YKHI-indeksi ei siis mittaa kattavasti asuntomarkkinoiden hintakehitystä. On tärkeää muistaa, että YKHI-indeksiä koskevien säädösten mukaan sillä tulisi mitata nimenomaan kulutusmenojen kehitystä, eli omistusasumisen investointiosa tulisi jättää sen ulkopuolelle. Kulutusosan erottaminen investointiosasta on kuitenkin sekä käsitteellisesti että teknisesti monimutkaista.¹⁶ Vaaditaan huolellista tutkimustyötä, ennen kuin omistusasumisen hintaindeksin kulutusosa pystytään erottamaan omaksi indeksikseen, sillä tähän tarkoitukseen ei vielä ole vakuuttavaa yleisesti hyväksyttyä

¹³ Aihetta on käsitelty tarkemmin heinäkuussa 2021 julkaistussa EKP:n rahapolitiikan strategian esittelyssä "[An overview of the ECB's monetary policy strategy](#)" (ks. kohta 3, "The new ECB monetary policy strategy") ja EKP:n pääjohtajan Christine Lagarden [puheenvuorossa](#) Euroopan parlamentin talous- ja raha-asioiden valiokunnassa 15.11.2021.

¹⁴ Analyysin mukaan kausiluontoiset tekijät vaikuttavat inflaatiouauhtiin hieman nykyistä enemmän hintaindeksissä, jossa yhdistetään YKHI ja omistusasumisen hintaindeksi. Vuosina 2012–2020 eroa oli keskimäärin 0,1 prosenttiyksikköä, ja suurimmillaankin ero oli vain 0,3 prosenttiyksikköä. Aihetta on käsitelty tarkemmin EKP:n Talouskatsauksen 1/2022 artikkelissa "[Owner-occupied housing and inflation measurement](#)". Artikkelissa tarkastellaan yhdistelmäindeksiä, taustalla olevia tilastollisia käsitteitä ja tilastojen kokoamismenetelmiä sekä käydään läpi, millaisia muutoksia tarvitaan, ennen kuin omistusasumisen kustannukset voidaan ottaa osaksi YKHI-indeksiä.

¹⁵ Käyttökustannuksiin luetaan esimerkiksi pieniin korjaustöihin liittyvät materiaali- ja työkustannukset, asumiseen liittyvät vakuutukset, sähkö, kaasu ja muut polttoaineet sekä vesihuolto, jätehuolto ja jätevesihuolto.

¹⁶ Nettohankintamenetelmän käyttö YKHI-indeksissä ei ole ongelmantonta. Asuntoja hankitaan eri tarkoituksiin, ja asunnon osto on helppo tulkita investoinniksi kiinteään omaisuuserään. Ostajat voivat kuitenkin hankkia asuntoja joko investointitarkoituksessa (voidakseen vuokrata niitä muille) tai ensisijaisesti kulutustarkoituksessa (asuakseen omistusasunnossaan). Omistusasujat hyötyvät ajan myötä myös asuntonsa arvon noususta, eli asunto omistetaan tällöin sekä investointi- että kulutustarkoituksessa.

menetelmää.¹⁷ Yhteisen menetelmän laatimiseksi vaaditaan vielä laajempaa analyysia, jota voitaisiin tehdä yhteistyössä Euroopan tilastojärjestelmän ja EKPJ:n sekä muiden kansainvälisten organisaatioiden kesken. Ilman yhteistä menetelmää ei voida laatia virallista omistusasumisen kustannukset sisältävää YKHI-indeksiä. Olisi toistaiseksi ennenäikaista esittää konkreettisia arvioita siitä, miten ja millaisella aikataululla kehitystyö voisi edetä. Omistusasumisen hintaindeksin laadintatiheyttä ja ajantasaisuutta on lisäksi vielä parannettava, ennen kuin siihen kuuluvat kustannukset voidaan sisällyttää YKHIin.

3 Ilmastomuutos

Päätöslauselmassa mainitaan EKP:n uusi ilmastomuutokseen liittyvä toimintasuunnitelma¹⁸ ja toimet, joiden avulla ilmastonäkökohdat aiotaan sisällyttää paremmin rahapolitiikan ohjausjärjestelmään. Yksityiskohtaisen etenemissuunnitelman toteutus on edennyt niin, että vuoden 2022 välitavoitteet voidaan odottaa saavutettavan. Vakuuskäytännön ja omaisuuserien ostojen yhteydessä tarvittavia julkistamisvaatimuksia varten laaditaan yksityiskohtainen suunnitelma. Eurojärjestelmän taseelle tehdään alustava stressitesti, ja yrityssektorin velkapapereiden osto-ohjelman sääntöihin ehdotetaan muutoksia. Toimintasuunnitelman toteutus riippuu osittain ympäristökestävyyteen liittyvien tietojen julkistamista ja raportointia koskevien EU:n linjausten ja aloitteiden etenemisestä, ja se myös tukee niiden etenemistä. Jos yritysten kestävyysraportointia koskevan direktiivin ja muun tarvittavan lainsäädännön voimaantulo viivästyisi, viive vaikuttaisi todennäköisesti myös EKP:n toimien aikatauluun. EKP toteaa, että yritysten kestävyysraportointia koskeva direktiivi on tärkeää antaa ja saada voimaan ajoissa. EKP toivoo sen parissa työskentelevien lainsäätäjien ottavan direktiivin tärkeyden huomioon määritellesään sen voimaantulopäivää, sen piiriin kuuluvia yhteisöjä ja raportoinnin aloituspäivää.

EKP ja eurojärjestelmä ottavat jo nyt ilmastonäkökohdat monin tavoin huomioon. Osto-ohjelmissa hankitaan jatkuvasti vihreitä joukkovelkakirjalainoja, ja yrityssektorin joukkolainaostoihin liittyvissä due diligence -arvioinneissa otetaan huomioon myös ilmastoriskejä. Rahoitusvakauden ja pankkivalvonnan saralla EKP julkaisi talouden ilmastostressitestin menetelmäkuvauksen ja tulokset syyskuussa 2021,¹⁹ ja tammikuussa 2022 käynnistettiin pankeissa tehtävä ilmastostressitesti²⁰. Lisäksi ilmasto- ja ympäristöriskit on otettu huomioon yhtenä keskeisenä haavoittuvuustekijänä EKP:n pankkivalvonnan valvontaprioriteeteissa

¹⁷ On esitetty, että tontin hankinta voitaisiin laskea omistusasumisen investointiosaksi, mikä liittyy osittain siihen, että maan arvo ei laske käytössä. Myös rakennuksen hankinta on kuitenkin tulkittavissa sijoitukseksi. Kansantalouden tilinpidossa sekä maa että rakennelmat/huoneistot luetaan sijoituksiksi. Tällä määritelmällä asunnon hankintaan liittyviä omistusasumisen kustannuksia ei voitaisi pitää kulutusmenoina.

¹⁸ Ks. 8.7.2021 julkaistu EKP:n [lehdistötiedote](#) "EKP:n suunnitelma ilmastonäkökohtien sisällyttämiseksi rahapolitiikan strategiaan".

¹⁹ Ks. 22.9.2021 julkaistu EKP:n [lehdistötiedote](#) "Firms and banks to benefit from early adoption of green policies, ECB's economy-wide climate stress test shows".

²⁰ Ks. 27.1.2022 julkaistu EKP:n [lehdistötiedote](#) "EKP:n pankkivalvonnan vuoden 2022 ilmastostressitesti käyntiin".

vuosille 2022–2024.²¹ EKP:hen on myös perustettu ilmastonmuutoskeskus, jotta aiheeseen liittyvää asiantuntemusta EKP:n sisällä pystytään hyödyntämään paremmin. Keskus osallistuu ilmastolinjausten laatimiseen.²²

Markkinaneutraaliuden periaate yrityssektorin velkapaperiohjelmassa (CSPP) on otettu tarkastelun aiheeksi EKP:ssä. Ilmastonmuutokseen liittyvässä toimintasuunnitelmassa on sitouduttu muuttamaan yrityssektorin velkapaperien osto-ohjelman sääntöjä. Ilmastonmuutoksen vaikutukset otetaan huomioon EKP:n mandaattia noudattaen.²³ Liikkeeseenlaskijoita on esimerkiksi tarkoitus arvioida vähintään Pariisin sopimuksen täytäntöön panevan EU-lainsäädännön vaatimusten mukaisesti. Vaihtoehtojen pohjaksi analysoidaan mahdollisia vääristymiä EKP:n osto-ohjelman kohdentumisessa ja otetaan huomioon myös mahdolliset tehottomuudet markkinoilla (ks. myös alaviitteessä mainitun liitteen kohta 4). Konkreettisia ehdotuksia ohjelman sääntöjen muuttamiseksi valmistuu näillä näkymin vuoden puolivälissä. Suunnitelmassa aikaa on varattu vuoden loppuun.

Päätöslauselmassa kehoitetaan EKP:tä nopeuttamaan työtään vihreiden joukkovelkakirjojen osuuden lisäämiseksi salkkunaan. Omien varojen sijoitussalkun temaattisen sijoitusstrategian myötä vihreiden joukkolainojen osuus on kasvanut, ja se oli vuonna 2021 jo 7,6 %. EKP ostaa vihreitä joukkolainoja suoraan jälkimarkkinoilla, ja se on myös sijoittanut osan varoistaan Kansainvälisen järjestelypankin euromääräiseen vihreiden joukkovelkakirjojen rahastoon (EUR BISIP G2), joka perustettiin keskuspankkeja varten tammikuussa 2021. EKP aikoo kasvattaa vihreiden joukkolainojen osuutta lähivuosina entisestään. Tilannetta kuitenkin hankaloittaa jonkin verran se, että EKP:n omien varojen salkkua hoidetaan passiivisesti eivätkä jälkimarkkinoiden vihreät joukkolainat ole erityisen likvidejä. Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen artiklaan 123 kirjatus keskuspankkirahoituksen kiellon johdosta EKP ei voi ostaa julkisen sektorin velkainstrumentteja ensimarkkinoilta.

Päätöslauselmassa mainitaan ilmastoon liittyvien riskien sisällyttäminen EKP:n vakuuskäytäntöön. EKP:ssä valmistaudutaan ottamaan ilmatoriskit huomioon, kun vastapuolten eurojärjestelmän luotto-operaatioissa vakuudeksi toimittamien omaisuuserien arvostusta ja riskien valvontaa koskevaa säännöstöä tarkistetaan. EKP aikoo asettaa julkistamisvaatimuksia yksityisen sektorin liikkeeseen laskemille velkapapereille, joita käytetään vakuutena tai hankitaan omaisuuserien osto-ohjelmissa. Velkapapereita voidaan kohdella eri tavoin niiden ympäristövaikutuksesta riippuen. Työ yksityiskohtaisen suunnitelman julkistamiseksi vuonna 2022 on edennyt odotetusti. Toteutuksessa otetaan huomioon ympäristökestävyyteen liittyvien tietojen julkistamista ja raportointia koskevien EU:n linjausten ja aloitteiden eteneminen, kuten edellä jo mainittiin. EKP:n toimintasuunnitelmaan kuuluu myös riskiarvioinnin laajentaminen. Eurojärjestelmän taseelle aletaan tehdä ilmastostressitestejä vuonna 2022, ja lisäksi EKP arvioi, antavatko eurojärjestelmän luottoriskinarvioinnissa luokituslähteiksi hyväksytyt

²¹ Ks. "EKP:n pankkivalvonta – Valvontaprioriteetit 2022–2024", EKP, 7.12.2021.

²² Ks. 25.1.2021 julkaistu EKP:n lehdistötiedote "ECB sets up climate change centre".

²³ Ks. 8.7.2021 julkaistun EKP:n lehdistötiedotteen liite "Ilmastonmuutokseen liittyvien toimien eteneminen", kohta 9.

luottoluokituslaitosten julkistamat tiedot riittävän kuvan ilmatoriskien huomioimisesta luottoluokituksissa. EKP myös laatii vähimmäisvaatimuksia ilmatoriskien sisällyttämiselle omiin sisäisiin luokituksiinsa.

Myös EKP pitää tärkeänä yhteistyötä kansainvälisten verkostojen kanssa sekä vuoropuhelua kansalaisyhteiskunnan kanssa.

EKP on aktiivisesti mukana rahoitusjärjestelmän ympäristövaikutusta ja -riskejä käsittelevässä keskuspankkien ja pankkivalvojen kansainvälisessä Network for Greening the Financial System -yhteistyöverkostossa (NGFS)²⁴ ja osallistuu tiiviisti sen työhön. EKP on myös EU:n perussopimukseen kirjattun neuvoo-antavan tehtävänsä myötä mukana kehittämässä EU:n linjauksia.²⁵ Lisäksi EKP on kestävän rahoituksen foorumin (Platform on Sustainable Finance) jäsen sekä seuraa tarkkailijana Euroopan tilinpäätösraportoinnin neuvoo-antavan ryhmän (EFRAG) kestävyysraportointia käsittelevän lautakunnan (Sustainability Reporting Board) toimintaa. EKP on tukenut vahvasti kansainvälisten foorumien kuten G7-ryhmän²⁶ ja Kansainvälisen järjestelypankin²⁷ (BIS) työtä kestävän rahoituksen ja ilmatoriskien saralla. EKP on edistänyt myös Euroopan pankkiviranomaisen ympäristöön liittyvää työtä sen kestävän rahoituksen verkostossa (Sustainable Finance Network) ja avoimuutta ja raportointia käsittelevissä alaryhmissä. Lisäksi EKP on aktiivisesti mukana EU:n toimielinten ja laitosten yhteistyöverkostoissa, joissa laitokset jakavat tietoa sisäisistä ympäristöjärjestelmistään ja niihin liittyvistä hyvistä käytännöistä.²⁸ Kansalaisyhteiskunnan kanssa käytävä vuoropuhelu on tärkeää, ja EKP arvostaa suuresti kansalaisjärjestöjen työtä ilmastoasioissa. Ne jakavat tietoa ilmastonmuutoksesta ja osallistuvat keskusteluun mahdollisista EKP:n toimivaltaan kuuluvista toimista.²⁹ EKP järjestää seminaareja kansalaisjärjestöille, ja 13.1.2022 teemana oli EKP:n rooli ilmastonmuutoksen vastaisessa toiminnassa.³⁰ Ilmastoön liittyviä aiheita aiotaan käsitellä seminaareissa myös jatkossa.

Päätöslauselmassa toivotaan, että EKP tehostaisi työtään ilmastonäkökohtien sisällyttämiseksi rutiinotoimintaansa. Vuonna 2021 EKP ilmoitti päättäneensä sovittaa ympäristötavoitteensa vuodelle 2030 Pariisin ilmastopimuksen tavoitteeseen rajoittaa ilmaston lämpeneminen 1,5 asteeseen suhteessa

²⁴ Vuonna 2021 EKP edisti merkittävällä tavalla verkoston työtä sen kaikilla osa-alueilla (valvonta, makrotalous ja rahoitusvakaus, vihreä rahoitus, tietotarpeet ja tutkimus) ja osallistui myös lainopillisen työryhmän työhön.

²⁵ Vuonna 2021 EKP antoi lausuntoja lakiehdotuksista toimivaltaansa kuuluvilla aloilla eli muun muassa ehdotuksesta yritysten kestävyysraportointia koskevaksi direktiiviksi sekä ehdotuksesta asetukseksi eurooppalaisista vihreistä joukkolainoista. EKP myös osallistui ilmasto- ja rahoituskeskusteluun EU:n eri foorumeilla, kuten Ecofin-neuvoston ja euroryhmän kokouksissa sekä monissa komiteoissa ja työryhmissä. Lisäksi se piti yhteyttä Euroopan parlamenttiin.

²⁶ Ilmastotyötä tehtiin etenkin G7- ja G20-maiden ryhmissä, uudistuneessa kestävää rahoitusta käsittelevässä työryhmässä (G20 Sustainable Finance Working Group) sekä tilastoinnin aukkoja kartoittavassa hankkeessa (G20 Data Gaps Initiative).

²⁷ EKP edisti työtä Baselin pankkivalvontakomitean työryhmässä, joka käsittelee ilmasto- ja taloudellisia riskejä, ja osallistui aktiivisesti finanssimarkkinoiden vakauden valvontaryhmän ilmastoasioita käsitteleviin työryhmiin.

²⁸ Euroopan unionin toimielimillä ja laitoksilla on oma ympäristöhallintoryhmä (Interinstitutional Environmental Management Group, GIME), ja samoin eurooppalaisilla keskuspankeilla (Environmental Network of Central Banks, ENCB). Molemmista keskustellaan ympäristönsuojelusta, ekologisen jalanjäljen pienentämisestä ja ympäristötietoisuuden parantamisesta osallistujaorganisaatioissa.

²⁹ Ks. osio "Civil society seminar series" EKP:n verkkosivuilla.

³⁰ EKP:n johtokunnan jäsen Frank Elderson ja EKP:n ilmastonmuutoskeskuksen johtaja Irene Heemskerck keskustelivat tilaisuudessa kansalaisjärjestöjen edustajien kanssa siitä, miten EKP ottaa ilmasto- ja ympäristöasiat huomioon toiminnassaan. Mukana oli 15 kansalaisjärjestöä.

esiteollisen ajan lämpötiloihin.³¹ Lisäksi se mittaa ympäristövaikutuksiaan yhä kattavammin niin, että julkaistavassa hiilijalanjäljessä tulee näkyviin myös muualla arvoketjussa syntyviä vaikutuksia. EKP:n vuoden 2022 ympäristöselonteossa julkistetaan jo aiempaa laajemmat tiedot ympäristöjalanjäljestä. Päivitetyssä ympäristöhallintasuunnitelmassa esitetään EKP:n tavoitteet ja toimet, joiden avulla ympäristötavoitteet on määrä saavuttaa. Euroopan parlamentin kannustettua EKP:tä viimevuotisessa päätöslauselmassaan EKP on myös sisällyttänyt vuoden 2021 vuosikertomukseensa uuden luvun, jossa käsitellään olennaisimmiksi arvioituja hyvään hallintotapaan ja sosiaalisen ja ekologisen kestävyuden lisäämiseen liittyviä teemoja EKP:n näkökulmasta.³² EKP:llä on ollut vuodesta 2010 EU:n ympäristöasioiden hallinta- ja auditointijärjestelmän (EMAS) ja ISO 14001 -standardin mukaisesti sertifioitu ympäristöjärjestelmä, ja se pyrkii jatkuvasti ottamaan ympäristöasiat yhä paremmin huomioon sisäisissä prosesseissaan.

4 Digitaalinen euro, maksupalvelut, kryptovarat ja kyberturvallisuus

Päätöslauselmassa kehoitetaan EKP:tä ottamaan huomioon kansalaisten odotukset digitaalista euroa hahmoteltaessa. Myös EKP on sitä mieltä, että digitaalisen euron tulisi vastata kansalaisten tarpeita maksuvälineenä.

Digitaalisen euron kehittämisen päätavoitteena on varmistaa, että keskuspankkiraha on kaikkien saatavilla ja käytettävissä myös nopeasti digitaalistuvassa taloudessa. Tavoite voidaan saavuttaa vain, jos ihmiset haluavat käyttää digitaalista euroa ja myös pystyvät käyttämään sitä. Tutkimusvaiheessa selvitetään, millaisissa tilanteissa digitaalisen euron voidaan odottaa toimivan tavoitteiden mukaisesti riskittömänä, helppokäyttöisenä ja tehokkaana digitaalisen keskuspankkirahan muotona. EKP kartoittaa tutkimusvaiheen aikana myös aktiivisesti kansalaisten, kauppioiden ja muiden käyttäjäryhmien tarpeita esimerkiksi kyselytutkimusten ja pienryhmäkeskustelujen avulla.³³ Keskeisen tärkeää on, että EU:n viranomaiset ja laitokset muodostavat hankkeessa yhteisen linjan, jossa otetaan huomioon kunkin tehtävät ja riippumattomuus. EKP tekee tiivistä yhteistyötä Euroopan parlamentin kanssa ja on sitoutunut käymään säännöllistä vuoropuhelua digitaalisesta eurosta parlamentin talous- ja raha-asioiden valiokunnan kanssa tutkimusvaiheen edetessä.³⁴

Päätöslauselmassa nostetaan esiin TARGET2-järjestelmän toiminta ja kyberturvallisuus. EKP ja eurojärjestelmän kansalliset keskuspankit huolehtivat siitä, että EKP:n neuvoston joulukuussa 2021 hyväksymän toimintasuunnitelman toteutus pysyy aikataulussa ja vuoden 2020 häiriöiden pohjalta esitettyjä suosituksia noudatetaan. Useita suosituksia ryhdyttiin noudattamaan jo vuonna 2021, ja valtaosa lopuistakin parannuksista toteutetaan

³¹ Ks. EKP:n ympäristöselonteko ”2021 update of the ECB’s Environmental Statement”.

³² Ks. 10.2.2021 annettu Euroopan parlamentin päätöslauselma Euroopan keskuspankin vuosikertomuksesta 2020 (2020/2123(INI)), kohta 43.

³³ Ks. 30.3.2022 julkaistu EKP:n lehdistötiedote ”ECB publishes report on payment preferences as part of digital euro investigation phase”.

³⁴ EKP:n neuvoston päätöstä käynnistää digitaalisen euron tutkimusvaihe on käsitelty tarkemmin kirjjeessä, jonka Fabio Panetta lähetti Euroopan parlamentin jäsenelle Irene Tinagliille 14.7.2021.

vuoden 2022 loppuun mennessä.³⁵ Muutoksista tiedotetaan markkinaosapuolille hyvissä ajoin. Vuonna 2018 päätetyt toimet kyberturvallisuuden ja TARGET2-järjestelmän häiriönsietokyvyn parantamiseksi on nyt saatu toteutettua.³⁶ Kyberturvallisuutta parannetaan edelleen vuonna 2022. Osana yleisvalvontatehtävänsä EKP pyrkii aktiivisesti edistämään Euroopan rahoitusmarkkinainfrastruktuurin kyberturvallisuutta muun muassa edellyttämällä, että toimijat täyttävät kyberuhkien sietokykyä koskevat eurojärjestelmän valvontaodotukset. EKP edistää rahoitusmarkkinainfrastruktuurin kyberturvallisuutta myös tarjoamalla TIBER-EU-testijärjestelmän (European framework for Threat Intelligence Based Ethical Red Teaming), jota käytetään kyberresilienssin eettiseen testaamiseen uhkatietojen pohjalta. Lisäksi se tekee jatkuvasti yhteistyötä keskeisten toimijoiden kanssa yleiseurooppalaisten rahoitusmarkkinainfrastruktuurien kyberresilienssiä käsittelevässä lautakunnassa (Euro Cyber Resilience Board), jossa teemoina ovat esimerkiksi tiedonjako, kriisinhallinta, koulutus ja tietoisuuden lisääminen sekä ulkoistettu kyberriskien hallinta.

Päätöslauselmassa kehoitetaan EKP:tä varmistamaan, että pyritään tasapainoisesti mahdollistamaan rahoitusteknologia-alan innovointi ja ylläpitämään rahoitusvakautta. EKP on tietoinen rahoitusalan innovaatioiden hyödyllisyydestä: innovaatiot tekevät rahoituspalveluista kätevämpiä ja tehokkaampia ja tuovat ne laajemmin käyttöön yhteiskunnissa. Edellytyksenä on kuitenkin toimiva rahoitusjärjestelmä, joka palvelee yhteiskunnan tarpeita ja jossa voidaan varmistaa, että innovaatiot eivät vaaranna rahoitusvakautta. Toimivassa rahoitusjärjestelmässä markkinoiden eheys säilyy, markkinainfrastruktuurin toiminta ja maksuliikenne on sujuvaa ja kuluttajan- ja sijoittajansuojasta huolehditaan. EKP tukee jatkossakin rahoitusalan innovaatioita ja tiedostaa, että rahoitusjärjestelmää on suojattava. Periaatteena on, että samanlaisiin riskeihin pyritään varautumaan aina samanlaisella sääntelyllä.

Päätöslauselmassa kehoitetaan EKP:tä tehostamaan kryptovarojen kehittymisen valvontaa. EKP on ryhtynyt seuraamaan yhä tarkemmin, millaisia riskejä kryptovaroista voi aiheutua rahoitusvakaudelle sekä miten ne vaikuttavat rahapolitiikan välittymiseen ja markkinainfrastruktuurin ja maksuliikenteen turvallisuuteen ja toimivuuteen. Vuonna 2021 EKP julkaisi useita lausuntoja, joissa suositettiin esimerkiksi, että kryptovarojen tulisi olla paremmin jäljitettävissä, niitä varten tulisi laatia omat säännöt, ja rahoitussektorin kyberturvallisuutta ja operatiivista häiriönsietokykyä tulisi parantaa.³⁷ Marraskuussa 2021 julkaistiin sähköisiä maksuvälineitä ja -järjestelyjä sekä muita sähköisen maksamisen menettelyjä koskeva eurojärjestelmän yleisvalvontasäännöstö "Eurosystem oversight framework for electronic payment

³⁵ TARGET2-järjestelmässä vuonna 2020 ilmenneiden häiriöiden seurauksena laadittua toimintasuunnitelmaa on käsitelty tarkemmin Fabio Panettan [kirjeessä](#) Euroopan parlamentin jäsenelle Irene Tinagliille.

³⁶ Ks. "Cyber resilience oversight expectations for financial market infrastructures", EKP, joulukuu 2018.

³⁷ Ks. 30.11.2021 annettu EKP:n lausunto ehdotuksesta asetukseksi jäljitettävyyden vaatimusten laajentamisesta kryptovarojen siirtoihin (CON/2021/37) (2022/C 68/02), 19.2.2021 annettu EKP:n lausunto ehdotuksesta asetukseksi kryptovarojen markkinoista ja direktiivin (EU) 2019/1937 muuttamisesta (CON/2021/4) (2021/C 152/01), ja 4.6.2021 annettu EKP:n lausunto ehdotuksesta Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi finanssialan digitaalisesta häiriönsietokyvystä (CON/2021/20) (2021/C 343/01).

instruments, schemes and arrangements”.³⁸ Lisäksi EKP osallistuu kansainvälisten standardointielinten toimintaan ja tukee siten aktiivisesti standardien kehittämistä kryptovaroista, stablecoineista ja hajautetusta rahoitustoiminnasta aiheutuvien riskien pienentämiseksi.

Päätöslauselmassa ilmaistaan huolta kohtuuttomista lausekkeista ja käytännöistä, joita pankkiala käyttää kuluttajasopimuksissa joissakin jäsenvaltioissa. EKP toteaa jälleen kerran, ettei sille ole annettu EU:n lainsäädännössä tehtäviä, jotka liittyisivät kuluttajansuojaan. YVM-asetuksen³⁹ johdanto-osan kappaleessa 28 todetaan, että niiden valvontatehtävien, joita ei anneta EKP:lle, olisi säilyttävä kansallisilla viranomaisilla, ja tällaisina mainitaan erikseen kuluttajansuojaan liittyvät kysymykset. Vastuu kuluttajansuojaan liittyvistä tehtävistä on siis EU:n jäsenvaltioiden kansallisilla viranomaisilla.

5 Institutionaaliset seikat

Päätöslauselmassa todetaan, että EKP:n vastuuvollisuutta ja avoimuutta koskevia järjestelyjä on edelleen tehostettava. Euroopan parlamentti on avainasemassa varmistamassa, että EKP:n tilivelvollisuus tulee täytettyä tehokkaasti. EKP arvostaa parlamentin roolia sillanrakentajana EKP:n ja kansalaisten välillä. Tilivelvollisuuden täyttämiseen on löydetty joustavia käytäntöjä viime vuosina, mikä on tehokkaasti varmistanut, että toimielinten keskinäinen suhde elää kehityksen mukana. EKP on valmis jatkamaan keskustelua mahdollisuuksista parantaa tilivelvollisuuden täyttämistä yhteistyössä Euroopan parlamentin kanssa. Keskustelun pohjana ovat perussopimukset sekä EKP:n riippumattomuuden kunnioittaminen. Strategiansa uudelleenarvioinnin yhteydessä EKP alkoi järjestää kuuntelutilaisuuksia, ja se on sitoutunut käymään jatkossakin vakavaa keskustelua suuren yleisön ja kansalaisjärjestöjen edustajien kanssa. Syyskuusta 2020 lähtien EKP on myös järjestänyt seminaareja kansalaisjärjestöille,⁴⁰ esimerkiksi ilmastonmuutoksen tiimoilta kuten kohdassa 3 mainittiin. EKP:ssä tutkitaan koko ajan mahdollisia uusia tapaamismuotoja, jotta vuorovaikutus lisääntyisi ja yhteydet kansalaisjärjestöihin tiivistyisivät niin, että yhteydessä oltaisiin sekä säännöllisesti että aina sopivan tilaisuuden tullen. EKP pyrkii myös luomaan yhteyksiä suureen yleisöön eri puolilla euroaluetta ja kehittämään strategioita keskustelun herättämiseksi. Tavoitteena on löytää virtuaalisia ja/tai fyysisiä kohtaamistapoja, joilla voidaan saavuttaa suuri joukko ihmisiä eri maista, ikäryhmistä ja yhteiskuntaryhmistä.

³⁸ Ks. 22.11.2021 julkaistu EKP:n [lehdistötiedote](#) ”The Eurosystem oversight framework for electronic payments (PISA) is published”. Säännöissä asetetaan kansainvälisiin standardeihin perustuvia yleisvalvontaperiaatteita, joiden mukaisesti arvioidaan sähköisten maksuvälineiden ja -järjestelyjen sekä muiden sähköisen maksamisen menettelyjen turvallisuutta ja tehokkuutta. Arvioinnin kohteena ovat myös maksujärjestelmissä käytettävät kryptovarot kuten stablecoinit sekä digitaalisten lompakoiden tarjoajat.

³⁹ Ks. 15.10.2013 annettu [neuvoston asetus](#) (EU) N:o 1024/2013 luottolaitosten vakavaraisuusvalvontaan liittyvää politiikkaa koskevien erityistehtävien antamisesta Euroopan keskuspankille.

⁴⁰ Seminaareissa EKP:n päätöksentekijät ja asiantuntijat kertovat näkemyksiään yleisesti kiinnostavista aiheista ja käyvät keskustelua kansalaisjärjestöjen edustajien kanssa.

Päätöslauselmassa kehoitetaan EKP:tä varmistamaan tarkastuskomiteansa sekä eettisen komiteansa jäsenten riippumattomuus. Komiteoiden jäsenten riippumattomuus on nimenomaisesti kirjattu tarkastuskomitean mandaattiin ja päätökseen eettisen komitean perustamisesta. Viime aikoina on toteutettu aloitteita, joilla pyritään vahvistamaan jäsenten riippumattomuutta. Esimerkiksi tarkastuskomitean ulkojäsenten on nyt annettava ilmoitus etunäkökohdistaan.⁴¹ Vaikka komiteoiden sujuvan ja tehokkaan toiminnan kannalta on tärkeää, että niiden jäsenet tuntevat hyvin EKP:n organisaation, tehtävät ja vastualueet, EKP:ssä ymmärretään myös, miten arvokasta on, että jäsenillä on erilaiset taustat ja kokemusmaailmat. Molempiin komiteoihin haetaan siksi jäseniä myös organisaation ulkopuolelta. Eettisessä komiteassa on jo useita vuosia ollut mukana entinen Kansainvälisen valuuttarahaston eettinen neuvonantaja, joka toimii tällä hetkellä etiikkajohtajana kansalaisjärjestössä.

Päätöslauselmassa kommentoidaan EKP:n neuvoo-antavien ryhmien kokoonpanoa. Ryhmät ovat osoittautuneet tehokkaaksi ja toimivaksi tavaksi koota erityistietoa suoraan markkinatoimijoilta. EKP:llä, kuten muillakin suurilla keskuspankeilla, on tehtävänsä vuoksi tiiviit yhteydet rahoitusmarkkinoiden ja talouden toimijoihin. Yhteydenpidossa pyritään esimerkiksi varmistamaan, että rahapoliittisten operaatioiden ja maksujärjestelmien taustalla oleva infrastruktuuri toimii asianmukaisesti ja palvelee hyvin tarkoitustaan.⁴² EKP kertoo avoimesti yhteyksistään ja yhteydenpidostaan ja julkaisee neuvoo-antavien ryhmien tehtävänkuvaukset ja jäsenluettelot sekä kokousten esityslistat ja yhteenvedot verkkosivuillaan.⁴³

Väärinkäytösten paljastamiseen tarkoitettu väline on joka suhteessa väärinkäytösten paljastajien suojelusta annetun direktiivin periaatteiden mukainen.⁴⁴ EKP:n järjestelyihin kuuluvat käyttäjäystävällisen välineen laatiminen, jotta väärinkäytöksistä voi ilmoittaa antamatta nimeään, ja vahvat säännöt, joilla ilmoittajia suojellaan seurauksilta. Vuonna 2021 noin kaksi kolmannesta ilmoituksista saatiin uuden välineen kautta, ja yli puolet niistä tehtiin anonyymisti.

Päätöslauselmassa ilmaistaan huolta siitä, että EKP:n neuvostossa ja johtokunnassa on vain vähän naisia. EKP ei kuitenkaan itse päättä näiden päätöksentekoelementtien kokoonpanosta. EKP:n johtokunnan jäsenten nimittämisprosessi perustuu perussopimuksen määräyksiin.⁴⁵ Jos EKP:n johtokunnan nimitysprosessia koskevien perussopimuksen määräysten

⁴¹ Ks. [Audit Committee - Declarations of Interests](#), EKP, 31.3.2022.

⁴² EKP:n yhteyksiä ulkopuolisiin toimijoihin on käsitelty tarkemmin [kirjeessä](#), jonka EKP:n pääjohtaja lähetti useille Euroopan parlamentin jäsenille 23.1.2018.

⁴³ EKP:n verkkosivuilla julkaistaan tietoja esimerkiksi seuraavista neuvoo-antavista ryhmistä: [Bond Market Contact Group](#), [Money Market Contact Group](#), [Foreign Exchange Contact Group](#) ja [ECB Operations Managers Group](#).

⁴⁴ Ks. 20.10.2020 annettu EKP:n [päättös](#), joka koskee Euroopan keskuspankin henkilöstösääntöjen muuttamista väärinkäytösten ilmoituskanavan käyttöönottamisen ja väärinkäytöksistä ilmoittaneiden suojelemisen tehostamisen osalta, (ECB/2020/NP37) ja 27.10.2020 annettu EKP:n [päättös](#) (EU) 2020/1575 väärinkäytösten ilmoituskanavan kautta ilmoitettujen rikkomusten arvioinnista ja niihin liittyvistä jatkotoimista, kun ilmoituksen kohteena on EKP:n ylimmän johdon jäsen (EKP/2020/54).

⁴⁵ Eurooppa-neuvosto nimittää EKP:n johtokunnan jäsenet EU:n neuvoston suosituksesta, kun EU:n neuvosto on ensin kuullut Euroopan parlamenttia ja EKP:n neuvostoa. Ks. Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen artiklan 283 kohta 2 ja Euroopan keskuspankkijärjestelmän ja Euroopan keskuspankin perussäännöstä tehdyn pöytäkirjan artikla 11.2.

toimeenpanoa muutettaisiin, muutoksen olisi tullava Euroopan parlamentilta ja Euroopan unionin neuvostolta.

Sukupuolten tasapuolisen edustuksen edistäminen kaikissa tehtävissä koko organisaatiohierarkiassa on ollut EKP:lle tärkeä tavoite jo vuodesta 2013, jolloin ensimmäiset tasa-arvotavoitteet asetettiin. Tuolloin tavoitteena oli

kaksinkertaistaa naisten osuus johtotehtävissä vuosina 2013–2019.⁴⁶ Toimia sukupuolten tasa-arvon edistämiseksi tehostettiin vuonna 2020, kun EKP ilmoitti uudesta tasa-arvostrategiasta.⁴⁷ Strategiassa määritettiin, kuinka suuren osan uusiin ja avoimiin tehtäviin valittavista henkilöistä tulisi kunakin vuonna olla naisia, sekä tavoitteet naispuolisen henkilöstön osuudelle eri palkkaluokissa. Uusissa tavoitteissa pyritään kasvattamaan naisten osuus myös asiantuntijatehtävissä organisaatiohierarkian eri tasoilla 36–51 prosenttiin vuoteen 2026 mennessä.⁴⁸ Lisäksi tavoitteena on, että vähintään joka toiseen uuteen tai avoimeen työtehtävään palkataan nainen. EKP julkaisee väliarvion tavoitteiden saavuttamisesta myöhemmin tänä vuonna, ja toisen arvion vuonna 2024. Tavoitteiden tukena on monenlaisia lisätoimia, joilla edistetään sukupuolten tasa-arvoa. Pyrkimyksenä on vahvistaa naisten urakehitystä, parantaa rekrytointikäytäntöjä, vahvistaa johdon tilivelvollisuutta, kehittää johtamistaitoja ja edistää joustavia työjärjestelyjä. Sukupuolten tasapuolista edustusta edistävien aloitteiden lisäksi EKP:ssä pyritään edistämään monimuotoisuutta ja yhteenkuuluvuutta laajemminkin. Vuonna 2021 laadittiin osallistavan johtamisen koulutusohjelma, jotta johdon jäsenet tulisivat tietoisiksi aiheesta, mikä parantaa päätöksentekoa ja edistää yhteistyötä ja henkilöstön sitoutumista. EKP tarjoaa myös virtuaalista monimuotoisuuskoulutusta henkilöstölleen. Teemoina ovat muun muassa tiedostamattomat ennakkoluulot ja keskinäinen kunnioitus työpaikalla.

⁴⁶ Vuoden 2019 lopussa ylemmästä johdosta oli naisia lähes 31 % (vuoden 2012 lopussa 12 %). Keskijohdossa naisten osuus oli vuoden 2019 lopussa 30 % (vuoden 2012 lopussa 17 %). Kaiken kaikkiaan EKP:n työntekijöistä 45 % oli naisia vuoden 2019 lopussa (vuoden 2012 lopussa 43 %).

⁴⁷ Ks. 14.5.2020 julkaistu EKP:n [lehdistötiedote](#) ”ECB announces new measures to increase share of female staff members”.

⁴⁸ Tavoitteet koskevat myös asiantuntijapalkkaluokkia eli johtavia asiantuntijoita (palkkaluokka H), asiantuntijoita (luokat F/G ja G) ja analyytikoita (E/F).